

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі

Қорқыт Ата атындағы Қызылорда университеті

«Экономика және құқық» институты

«Қаржы, есеп және аудит» білім беру бағдарламалары

«Бекітемін»

Академиялық сапа жөніндегі

комитетінің төрағасы

ЭКОНОМИКА

ЖӘНЕ

ҚҰҚЫҚ

ИНСТИТУТЫ

А.Ж. Есаева

« 2025 ж.

7M04142—«Есеп және аудит» білім беру бағдарламасы бойынша

түлек моделі»

Қызылорда, 2025

МАЗМҰНЫ

Кіріспе	3
1.«Бизнес және басқару» кадрларды даярлау бағыты	4
2.Білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері	5
2.1.Білім беру бағдарламасының мақсаттары	5
2.2.Білім беру бағдарламасының міндеттері	5
2.3.Жалпы және кәсіби құзыреттер	6
2.4.Білім беру бағдарламасының оқу нәтижелерін құзыреттерді қалыптастырумен сәйкестендіру матрицасы	7
2.5.Түлектің тұлғалық қасиеттері	7
Қосымша	

Кіріспе

7M04142-Есеп және аудит бағдарламасының стратегиялық мақсаты – бітірушілерді кәсіби саладағы өзіндік ой - пікірлерін іске асыру, шаруашылық жүргізудің барлық деңгейлерінде басқарушылық шешімдерді дайындау үшін қаржылық ақпарат ағымында жақсы бағдарлануы тиіс барлық талдаушылардың, бухгалтерлердің, қаржы менеджерлерінің, аудиторлардың, кеңесшілердің жоғары ұстанымды иелену мүмкіндігін қамтамасыз ету.

7M04142-Есеп және аудит білім беру бағдарламасы білім беру үдерісін іске асырудың мақсаттарын, нәтижелерін, мазмұнын, шарттары мен технологияларын, осы дайындық бағыты бойынша бітірушінің дайындық сапасын бағалауды реттейді және білім алушыларды даярлау сапасын және тиісті білім беру технологиясын іске асыруды қамтамасыз ететін материалдарды қамтиды

Магистратура бағдарламасының миссиясы бухгалтерлік ғылымның дамуына үлес қосуға, аудит практикасын жетілдіруге және ұлттық және халықаралық деңгейлерде қаржылық есептіліктің ашықтығын арттыруға қабілетті бәсекеге қабілетті ғылыми-педагогикалық кадрларды қалыптастыруға бағытталған.

1. «Бизнес және басқару» бағыты бойынша кадрларды даярлау

Білім беру бағдарламасы жоғары деңгейдегі басқару саласының ғылыми және практикалық қызметкерлерін, сондай-ақ бухгалтерлік есеп және аудит саласында жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру (ғылыми –педагогикалық бағыты бойынша магистрлері) саласындағы ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлауға арналған. Бағдарламаның кәсіби қызметі ғылыми зерттеулер жүргізуге, тиімді басқарушылық шешімдер қабылдауға және іске асыруға, бухгалтерлік есеп, талдау және аудит саласында жоғары білікті мамандар, ғалымдар және ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлауға бағытталған.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағыттары бойынша кадрларды даярлау классификаторы – бұл жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағыттары бойынша кадрларды даярлаудың классификациясын және кодтауын белгілейтін құжат, әрі білім беру бағдарламаларын жүзеге асыруда қолданылады.

Құзыреттер – оқу процесінде алынған білім, дағдылар мен қабілеттерді кәсіби қызметте практикада пайдалану қабілеті.

Дескрипторлар (descriptors, дескрипторлар) – белгілі бір деңгейдегі (қадамдағы) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламасын аяқтағаннан кейін білім алушылардың иеленген білімдері, дағдылары, қабілеттері мен құзыреттерінің көлемі мен деңгейін сипаттайтын сипаттама. Олар оқу нәтижелеріне, қалыптасқан құзыреттерге және академиялық кредиттерге негізделеді.

Модуль – білім беру бағдарламасының автономды, толық аяқталған құрылымдық элементі, оның ішінде білім алушылардың игеретін білімдері, дағдылары, қабілеттері, құзыреттері және бағалау критерийлері нақты анықталған.

Модульдік оқыту – оқу процесін білім беру бағдарламасының, оқу жоспарының және пәндерінің модульдік негізде ұйымдастыру әдісі.

Басшылардың, мамандардың және басқа қызметшілердің лауазымдары бойынша біліктілік анықтамалығы – ұйымның құқықтық-нормативтік формасына қарамастан, Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес әртүрлі экономикалық қызмет саласындағы ұйым қызметкерлеріне қойылатын біліктілік талаптарын белгілеудің негізі.

Бас бухгалтер – ұйымдағы бухгалтерлік есеп пен қаржылық-шаруашылық қызметті ұйымдастырады, ресурстардың қолданылуына және мүліктің сақталуына бақылау жүргізеді; есептік-экономикалық қызметтерді басқарады және олардың жұмысын қамтамасыз етеді; қаржылық-экономикалық қатынастарды қалыптастыру және реттеу бойынша қызметтердің жұмысын бағыттайды және үйлестіреді, әкімшілік мәселелерді құзыреті шегінде шешеді, өз міндеттерін ұйымның бірінші басшысы жалпы басшылығы мен басқа бөлімшелер басшыларымен өзара әрекеттесу арқылы атқарады; құжаттардың заңдылығы, уақтылығы және дұрыс рәсімделуін қамтамасыз етеді; өнімнің, жұмыстар мен

қызметтердің өзіндік құнына экономикалық негізделген калькуляцияларды құрады; жалақы есептеулерін жүргізеді, салықтар мен басқа да міндетті төлемдерді мемлекеттік бюджетке аударуды, зейнетақы және басқа да сақтандыру жарналарын, банкке төлемдер мен капиталдық салымдарды қаржыландыру қаражатын есептеуді орындайды; және басқа да функцияларды атқарады.

Бухгалтер – мүлік, міндеттемелер және шаруашылық операциялары бойынша бухгалтерлік есеп жүргізеді; есепке қатысты бастапқы құжаттарды қабылдап, бақылауды жүзеге асырады және есептеу өңдеуіне дайындайды; негізгі құралдар, материалдық қорлар және ақшалай қаражат қозғалысына байланысты операцияларды есеп шоттарында көрсетеді; өнімнің (жұмыстар, қызметтер) өзіндік құны бойынша есеп беру калькуляцияларын жасайды, шығындар мен тиімсіз шығыстар көздерін анықтайды, оларды болдырмау бойынша ұсыныстар әзірлейді; салықтар мен басқа да төлемдерді, зейнетақы және басқа төлемдерді, капиталдық салымдарды қаржыландыру қаражатын, қызметкерлердің жалақысын есептейді және аударады; басшыларға, кредиторларға, инвесторларға, аудитормен және басқа бухгалтерлік есеп пайдаланушыларға сәйкес есептік бағыттар (бөлімдер) бойынша салыстырмалы және сенімді бухгалтерлік ақпаратты қамтамасыз етеді; шаруашылық-қаржылық қызметті экономикалық талдауға қатысады; қаржылық тергеулер жүргізеді; есептілік құру үшін бухгалтерлік есептің тиісті бөлімдері бойынша деректерді дайындайды; бухгалтерлік ақпарат базасын құру, жүргізу және сақтау жұмыстарын орындайды, анықтамалық және нормативтік ақпаратқа өзгерістер енгізеді; дайын жобаларды, алгоритмдерді, қолданбалы бағдарламалық пакеттерді пайдалану мүмкіндігін анықтайды; және басқа функцияларды атқарады.

Салықтар мен алымдар бойынша кеңес беру – әртүрлі экономикалық қызмет саласындағы ұйымдар мен жеке тұлғаларға, ұйымның құқықтық формасына қарамастан, салық заңнамасын қолдану бойынша консультациялық қызмет көрсетеді;

- салықтар мен алымдардың түрлері бойынша салықтық базаны қалыптастыру, шығындарды салық салу мақсатында өзіндік құнға қосу, салық заңнамасы бойынша әртүрлі салық төлеушілер мен алым төлеушілерге берілетін жеңілдіктерді пайдалану, салықтар мен алымдарды есептеу және төлеу тәртібін сақтау және төлем көздерін қолдану мәселелері бойынша қажетті ұсыныстар береді;
- бухгалтерлік есеп жүргізу және бухгалтерлік есептілік құру, салық төлеушілердің құқықтары мен міндеттері, сондай-ақ салық органдары мен олардың лауазымды тұлғаларының әрекеттеріне шағымдану тәртібі бойынша кеңес береді;
- ұйымдар мен жеке тұлғалардың қызмет ерекшеліктерін ескере отырып, салық салуды оңтайландыру нұсқаларын әзірлейді, салық заңнамасы туралы хабардар етеді және заңдық-нормативтік актілерді қолдану жөнінде түсініктемелер береді;
- салық салуға қатысты заңдар мен басқа нормативтік-құқықтық актілерге енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды қадағалайды, салықтар мен алымдарды дұрыс есептеу және толық төлеуін қамтамасыз етуге жәрдемдеседі.

Аудитор – ұйым қызметін тексереді;

- бизнестің әртүрлі аспектілеріне байланысты бухгалтерлік қызмет көрсетеді;
- ұйымның қаржылық қызметін меншік нысанына қарамастан талдайды;
- бухгалтерлік құжаттар мен есептілікті ревизиялайды, олардың дұрыстығын бағалайды, сондай-ақ қаржылық операциялардың заңдылығын, олардың заңнамалық және басқа нормативтік-құқықтық актілерге сәйкестігін, салық салу тәртібінің сақталуын ішкі және сыртқы бақылау арқылы тексереді;
- ұйымның зиян шегуіне, айыппұл немесе басқа санкцияларға ұшырауына, пайданы азайтуға немесе беделіне теріс әсер етуіне жол бермеу мақсатында қажетті ұсыныстар береді;
- заңды және жеке тұлғаларды шаруашылық және қаржылық қызмет, бухгалтерлік есеп, салық салу, заңсыз талаптар бойынша шағымдану тәртібі және өз құзыретіне кіретін басқа мәселелер бойынша кеңес береді;

- сот органдарында төлем қабілетсіздігі (банкроттық) бойынша талаптарды қарауға қатысады;
- нормативтік-құқықтық құжаттарға енгізілген өзгерістер мен толықтыруларды қадағалайды.

Экономикалық мәселелер жөніндегі директордың орынбасары (Директор, Вице-президент) / Бас экономист

Лауазымдық міндеттері:

- ұйымның экономикалық қызметін ұйымдастырады және жетілдіреді, еңбек өнімділігін, өндірістің тиімділігі мен рентабельділігін арттыруға, шығарылатын өнімнің (жұмыстар мен қызметтердің) сапасын жақсартуға, оның өзіндік құнын төмендетуге, еңбек өнімділігін арттыруға, материалдық, еңбек және қаржылық ресурстарды ең аз шығынмен максималды нәтижеге жетуге бағыттайды;
- ұйымның барлық бөлімшелерінің қызметін әдістемелік басқарады және үйлестіреді, бәсекелестік жағдайында перспективалық жоспарлар құруға, қажетті негіздемелер мен есептеулермен жоспарларды әзірлеуге, сондай-ақ шаруашылық механизмін, экономикалық жұмысты жетілдіруге, өндіріс резервтерін анықтау және пайдалану бойынша ұйымдастырушылық-техникалық іс-шараларды жүзеге асыруға бағытталған;
- экономикалық жоспарлардың негізділігін арттыруға, материалдық және еңбек шығындарының прогрессивті технико-экономикалық нормаларына сүйене отырып жоспарлық көрсеткіштерді белгілеуге, ғылым мен техника жетістіктерін, өндіріс пен еңбек ұйымдастыруды ескере отырып қолдау көрсетеді;
- ұйымның экономикалық көрсеткіштерін жоспарлауды жетілдіру, олардың негізділігін арттыру, тауарлық-материалдық құндылықтардың, айналым қаражаттарының және өндірістік қуаттарды пайдалану нормаларын жақсарту бойынша жұмыстар жүргізеді

2. Білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастыру кезіндегі құзыреттердің құрамдас бөліктері

Білім беру бағдарламасы түлегінің моделін қалыптастырудың негізгі компоненттеріне білім беру бағдарламасының мақсаты мен тұжырымдамасы, кәсіби қызметтің салалары, объектілері мен бағыттары, дескрипторларды қамтитын маманның құзыреттілік моделі (1-қосымша), білім беру бағдарламасына сәйкес құзыреттердің түрлері, сондай-ақ білім беру бағдарламасының нәтижелері туралы ақпарат кіреді.

2.1.Білім беру бағдарламасының мақсаттары:

Бухгалтерлік есеп, қаржы-экономикалық талдау және аудит саласында терең білімі бар, басқару үдерісіне қазіргі заманғы басқару әдістерін енгізуге қабілетті, сондай-ақ жоғары оқу орны педагогикасы мен психологиясы, ЖОО- да оқыту әдістемесі саласында білімді, ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру мен жүргізу дағдыларын меңгерген білікті кадрларды даярлау

2.2.Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- * Бухгалтерлік есеп, аудит және талдау саласында ғылыми-зерттеу қызметін жүргізу үшін құзыреттерді қалыптастыру.
- * Ғылыми зерттеулердің әдіснамасы мен әдістемесін меңгеру.
- * Докторантурада (PhD) оқуға дайындық.
- * Ғылыми жобаларды әзірлеу және іске асыру дағдыларын қалыптастыру.
- * Бухгалтерлік есеп пен есептіліктің заманауи тұжырымдамаларын терең зерттеу (оның ішінде ХҚЕС).
- * Ішкі және сыртқы аудит, Қаржылық бақылау және талдау әдістемелерін меңгеру.
- * Есеп саясатын және ішкі бақылау жүйесін әзірлеу дағдыларын қалыптастыру.
- * Сараптамалық, консалтингтік және талдамалық қызметке дайындық.

* Экономикалық пәндерді оқытудың заманауи білім беру технологиялары мен әдістерін игеру.

* Оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеу дағдыларын дамыту.

• Жоғары оқу орындары мен колледждерде оқытушылық қызметке дайындық.

* Дәріс, практикалық және зерттеу сабақтарын өткізу дағдыларын қалыптастыру.

2.3. Жалпы және кәсіби құзыреттер

ЖҚ1- Қазіргі ғылыми жетістіктерді сыни талдау және бағалау, зерттеу және практикалық міндеттерді шешу кезінде жаңа идеяларды жүзеге асыруға қабілетті

ЖҚ2- Магистрант кәсіби сұрақтардың кең ауқымы бойынша еркін кәсіби қарым-қатынас жүргізуге қабілетті болып табылатын кәсіби біліктілікті меңгереді

ЖҚ3- Педагогтың кәсіби қызметінің ғылыми негіздерін, педагогикалық қызметтің ерекшелігін, педагогикалық зерттеу әдістерін анықтайды

ЖҚ4- Психологияның негізгі түсініктері, объектісі және пәні, психологияның дамуындағы негізгі кезеңдері, басқару процесінде білім мен іскерлікті меңгерудің психологиялық механизмдері бойынша білімді меңгерген

ЖҚ5- Курсты меңгеру магистранттарға басқару тиімділігін құрайтын принциптер мен әдістерді білуге, операцияларды басқару тиімділігінің қазіргі заманғы тұжырымдамасына сәйкес бизнестің тиімділік принциптерін, Бизнестің нысаналы міндеттеріне байланысты белгілі бір әдістерді, өлшемдер мен көрсеткіштерді қолдануға, бизнес-процестердің шығындарын қалыптастыруға, өндіріс түрлері бойынша есеп жүргізуге, бизнестегі операциялар тиімділігінің құнын бағалауға мүмкіндік береді

ЖҚ6- Магистрант халықаралық тәжірибеге негізделген аудиторлық тексерудің жаңа әдістемесін меңгеруі тиіс; аудиторлық тексерулер жүргізуді ұйымдастыру бойынша қажетті практикалық дағдыларды игереді

КҚ1- Магистрант Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарын пайдалана отырып, бухгалтерлік есепті ұйымдастыру мен есептілікті ұсынудың халықаралық тәжірибесін игереді

КҚ2- Магистр әлеуметтік-экономикалық процестер мен құбылыстар туралы отандық және шетелдік статистика деректерін талдауға және түсіндіруге, ішкі аудит рәсімдерін жүзеге асыру үшін әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің өзгеру үрдістерін анықтауға қабілетті

КҚ3- Білім алушы бизнес-процестерді сипаттау негізінде экономикалық құбылыстарға аудит және талдау жүргізе алады, басқарудың стандартты модельдерін құра алады, қаржылық және ақша ағындарын, сондай-ақ бизнес-процестерді басқаруды бақылай алады

КҚ4- Жекелеген компаниялар мен өзара байланысты компаниялар тобы деңгейінде шешімдер қабылдау мақсатында ХКЕС - ке сәйкес дайындалған қаржылық есептілікте ұсынылған ақпаратты түсіндіру негізінде шаруашылық жүргізуші субъектілер қызметінің тиімділігін бағалау үшін талдамалық материалдар дайындау қабілеті

КҚ5- Өртүрлі талдау әдістерін қолдана отырып, бизнесті тиімді жүргізуге мүмкіндік беретін басқару функциялары, құрылымы және қазіргі заманғы әдістері туралы магистранттардың білімін қалыптастыру

КҚ6- Магистрант халықаралық тәжірибеге негізделген аудиторлық тексерудің жаңа әдістемесін меңгеруі тиіс; аудиторлық тексерулер жүргізуді ұйымдастыру бойынша қажетті практикалық дағдыларды игереді

КҚ7- Пәнді оқығаннан кейін магистрант тауарды жылжыту, жобаны басқару, бөлімшелерді басқару және бақылау, сондай-ақ жаңа стратегиялық шешімдерді құру жүйесін ұйымдастыра алады.

КҚ8- Магистранттар есеп жүргізуді, есеп жасауды және талдау және аудит жүргізумен байланысты арнайы бағдарламаларды ұйымдастыру және жұмыс істеу принциптерін, технологияларды меңгереді, сондай-ақ жаңа Интернет технологиялары ортасында қосымшаларды жобалау әдістерін қолдана біледі./

КҚ9- Магистранттарда шоғырландырылған қаржылық есептілікті жасаумен байланысты кәсіби дағдыларды қалыптастыру, есептілікті шоғырландыру үшін толық талдау жүргізе білу

КҚ10- Қаржылық және инвестициялық талдаудың құрылымы мен оны кәсіпорында пайдалану жағынан кәсіпорын қызметіне байланысты әдістемесін үйрету;- білім алушы магистрлердің өз біліктілігі мен шеберлігін дамытуда ізденуге икемдеу; - қаржылық есептілік мәліметтері бойынша қаржылық талдаудың және жан жақты қаржылық пен инвестициялық талдау жүргізу және қажетті әдістер мен тәсілдерді пайдалану жағын қарастыру

КҚ11- Активтерді бағалау, айналым капиталын басқару, инвестициялық шешімдер қабылдау, қаржыландыру бойынша шешімдер қабылдау, дивидендік саясат пен капитал құрылымын қалыптастыру үшін, оның ішінде жаһандану жағдайында әлемдік нарықтардағы операцияларға байланысты шешімдер қабылдау кезінде қаржылық менеджменттің негізгі әдістерін қолдану білігі

КҚ12- Ұйымның ағымдағы жай-күйін бағалау үшін қаржылық және басқарушылық есептілікті талдай білу; бөлімшелер қызметінің тиімділігін бағалау, бюджеттерді әзірлеу, баға белгілеу, ассортимент, шығындар, Инвестициялар және т. б. туралы шешімдер қабылдау үшін басқарушылық есеп деректерін пайдалана білу

2.4. Білім беру бағдарлама бойынша оқыту нәтижелері мен қалыптасатын құзыреттіліктері арақатынасының матрицасы

Білім беру бағдарлама бойынша оқыту нәтижелері мен қалыптасатын құзыреттіліктері арақатынасының матрицасы

Құзыреттілік	ON1	ON 2	ON 3	ON 4	ON 5	ON 6	ON 7	ON 8	ON 9	ON 10	ON 11	ON 12
ЖҚ1	+						+	+			+	
ЖҚ 2	+						+	+			+	
ЖҚ 3	+			+				+				
ЖҚ 4	+		+	+			+					
ЖҚ 5		+	+			+	+					
ЖҚ 6				+		+			+			
КҚ1	+	+										
КҚ 2	+	+										
КҚ 3	+	+	+	+	+							
КҚ 4	+	+		+	+							
КҚ 5			+					+		+	+	
КҚ 6	+	+	+						+			
КҚ 7				+					+	+		
КҚ 8								+		+		+
КҚ 9		+	+		+	+						
КҚ 10		+	+	+		+						
КҚ 11			+		+	+	+					
КҚ 12			+		+	+			+			

2.5. Маманның жеке қасиеттері

«Есеп және аудит» білім беру бағдарламасы магистрінің жеке қасиеттері оның кәсіби және академиялық табыстылығының негізін құрайды.

Мұндай маман зерттеушінің, оқытушының құзыреттілігін және қаржылық есеп, талдау және аудит саласындағы тәжірибені біріктіреді:

* Дамыған аналитикалық ойлау және қаржылық ақпараттың үлкен көлемімен жұмыс істеу қабілеті

* Егжей-тегжейге назар аудару және жоғары дәлдік

* Жүйелік ойлау және себеп-салдарлық байланыстарды анықтау мүмкіндігі

* Сыни тұрғыдан ойлау және деректерді объективті бағалау мүмкіндігі

* Ғылыми ізденіске бейімділік және бухгалтерлік есеп пен аудиттің өзекті мәселелеріне қызығушылық

* Гипотезаларды тұжырымдау және қорытындыларды негіздеу қабілеті

* Ғылыми дереккөздермен және нормативтік базамен жұмыс істеу дағдылары

* Академиялық адалдық және ғылыми этика қағидаттарын сақтау

- * Коммуникабельділік және күрделі материалды нақты көрсете білу
- * Ұйымдастырушылық қабілеттер

Қорытынды

7M04142—«Есеп және аудит» білім беру бағдарламасы бойынша экономика ғылымдарының магистрі дәрежесі беріледі